



РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

04.09.2020 № 16-2120

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України
Разумкову Д. О.

Щодо результатів аудиту

Шановний Дмитре Олександровичу!

На засіданні Рахункової палати 23.06.2020 розглянуто та затверджено Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Державній казначейській службі України на керівництво та управління у сфері казначейського обслуговування, і за підсумками обговорення прийнято рішення (копії додаються).

На виконання вимог частини першої статті 37 Закону України „Про Рахункову палату” інформуємо.

Державною казначейською службою України (далі – Казначейство, ДКСУ) як відповідальним виконавцем бюджетної програми за КПКВК 3504010 „Керівництво та управління в сфері казначейського обслуговування” (далі – КПКВК 3504010) на забезпечення діяльності протягом 2018–2019 років за загальним та спеціальним фондами державного бюджету використано **4 354,7 млн грн**, з яких 82,4 відс. – видатки на заробітну плату та нарахування на неї. Визначену Казначейству в бюджетних запитах потребу у видатках забезпечено у 2018 році – на 63,9 відс., у 2019 році – на 60,8 відсотка.

Аудит засвідчив, що **низка неефективних управлінських рішень** на рівні розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня та **несвоєчасний і неякісний внутрішній контроль** призвели до **неекономного (1 094,7 тис. грн), непродуктивного (267,0 тис. грн), нерезультативного (4 284,6 тис. грн) витрачання бюджетних коштів**, а також до випадку завдання матеріальної шкоди (633,3 тис. гривень).

Так, на проведення капітальних ремонтів адміністративних приміщень загалом (за загальним та спеціальним фондами) використано **101 324,9 тис. гривень**. Водночас аудитом лише в 11 із 591 діючого територіального органу ДКСУ встановлено низку порушень чинного законодавства, зокрема:

– порушення будівельного законодавства під час проведення експертизи проектно-кошторисної документації, укладання договорів підряду, оформлення

дозвільних документів перед початком та після завершення ремонтних робіт, а також виконання ремонтних робіт з недотриманням проектно-кошторисної документації та за відсутності здійснення авторського та технічного нагляду;

– придбання будівельних матеріалів за завищеними цінами;

– оплату фактично невиконаних робіт і невикористаних матеріалів (а в окремих випадках використання матеріалів нижчої якості та енергоефективності).

За інформацією територіальних органів Казначейства, під час проведення Рахунковою палатою аудиту повернено до державного бюджету 25,89 тис. грн, виконано робіт підрядниками на суму 642,4 тис. гривень.

Аудит засвідчив: Казначейством використовувалось програмне забезпечення „Парус-Бюджет”, до виробника якого (ТОВ „Корпорація „Парус”) застосовано санкції відповідно до указів Президента України від 15.05.2017 № 133 „Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 28 квітня 2017 року „Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)” та від 14.05.2018 № 126 „Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 травня 2018 року „Про застосування та скасування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)”.

Протягом 2018–2019 років Казначейством з метою удосконалення та підвищення функціональних можливостей нематеріального активу (прикладного програмного забезпечення АС „Є-Казна”, модуль комп’ютерної програми „Казна-Доходи”) здійснено закупівлю послуг вартістю 32,7 млн грн, які є результатом комп’ютерного програмування, що підтверджується їх виокремленням у договорах з метою застосування податкової пільги. При цьому залишкова балансова вартість такого нематеріального активу залишилась незмінною і станом на 31.12.2019 становила 0,7 млн грн (первісна вартість – 3 500,0 тис. гривень).

Послуги закуповувались Казначейством у розробника цього прикладного програмного забезпечення ТОВ „УНІТІ-БАРС” шляхом укладання п’яти прямих договорів без проведення конкурентних процедур відповідно до Закону України від 25.12.2015 № 922 „Про публічні закупівлі”, оскільки товариством при передачі виключних авторських прав ДКСУ право на використання шляхом переробки, оновлення, адаптації чи внесення інших подібних змін збережено за собою та може бути реалізовано виключно розробником. Крім того, при наданні ТОВ „УНІТІ-БАРС” послуг із супроводження та технічної підтримки системи дистанційного обслуговування через програмно-технічний комплекс „Клієнт казначейства-Казначейство” переходу права власності на програмну продукцію, яка є результатом наданих послуг Казначейству, не відбулось. Отже, є ризики неправомірного застосування ТОВ „УНІТІ-БАРС” пункту 26¹ підрозділу 2 розділу XX „Перехідні положення” Податкового кодексу України в частині використання пільги з податку на додану вартість.

Казначейством та його територіальними органами протягом 2018–2019 років загалом використано майже 55 млн грн бюджетних коштів за договорами, укладеними за результатами процедур закупівель, проведених з недотриманням вимог законодавства про публічні закупівлі.

Мінфіном як головним розпорядником коштів державного бюджету за КПКВК 3504010 не забезпечено дотримання положень Бюджетного кодексу України та Правил складання паспортів бюджетних програм і звітів про їх виконання, затверджених наказом Мінфіну від 29.12.2002 № 1098, зареєстрованим у Мін'юсті 21.01.2003 за № 47/7368, що в деяких випадках призвело до порушення бюджетного законодавства, зокрема:

– не забезпечено включення до бюджетного запиту на 2018 і 2019 роки достовірної інформації про обсяги капітальних видатків, що призвело до затвердження в законах про Державний бюджет України на ці роки необґрунтованих бюджетних призначень загалом на суму **34 425,4 тис. грн** (за цим фактом згідно з частиною першою статті 164¹² Кодексу України про адміністративні правопорушення складено протокол про адміністративне правопорушення про вчинення адміністративного правопорушення посадовою особою Міністерства фінансів України);

– до звіту про виконання паспорта за КПКВК 3504010 за 2018 рік включено недостовірні дані.

Встановлено, що діюча організаційна структура Казначейства потребує оптимізації в частині упорядкування статусу територіальних органів, змісту їх завдань і функцій, оскільки територіальні органи Казначейства (654) є юридичними особами публічного права, мають однаковий статус розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня та наділені правом проведення закупівель товарів, робіт і послуг, укладання господарських договорів, складання бухгалтерської та бюджетної звітності, як наслідок – послаблення Казначейством і його головними управліннями внутрішнього контролю за фінансово-господарською діяльністю управлінь (відділень) ДКСУ.

Крім того, оптимізація організаційної структури органів Казначейства є актуальною у зв'язку з впровадженням реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади, яка повинна забезпечити ефективне її функціонування та уникнення дублювання функцій, що сприятиме економії бюджетних коштів.

Рахункова палата пропонує Кабінетові Міністрів України доручити Міністерству фінансів України спільно з Державною казначейською службою України вжити заходів щодо оптимізації організаційної структури органів Казначейства з метою покращення ефективності та дотримання режиму економії використання бюджетних коштів, а також забезпечення належного внутрішнього контролю.

Рахункова палата також рекомендує Кабінетові Міністрів України:

– вивчити питання посилення інституційної спроможності Міністерства фінансів України з метою координації відповідальних виконавців та бюджетних установ, що належать до сфери управління Міністерства, за КВК 350 „Міністерство фінансів України” щодо технічного обслуговування та підтримки безперебійного функціонування ІТ – інфраструктури та супроводження робіт з капітального будівництва, капітального ремонту та реконструкції об'єктів, контролю за якістю та повнотою їх виконання;

– доручити Міністерству фінансів України розглянути питання внесення змін до законодавства в частині посилення відповідальності розпорядників

бюджетних коштів нижчого рівня під час формування потреби в бюджетних коштах, затвердження кошторисних призначень та контролю за використанням бюджетних коштів та розробити проєкт оновленої стратегії реформування системи управління державними фінансами, проєкт плану заходів з її реалізації та методику прогнозування руху коштів і впровадження відповідного аналітичного інструментарію з метою осучаснення та підвищення ефективності управління потоками фінансових ресурсів держави.

Додаток: на 70 арк.

З повагою

Голова



В. В. Пацкан